

העם

מה ישנתה?

ביום קיץ, לפני תשע שנים, ישבו 650 אלף יהודי ארץ-ישראל ליד מקלטיהם, הקיבוץ בלב פועם לבשירות-נצחון גדולה. מפי לגת הלייבור ניצחה זה עתה באופן מכריע את מפלגתו של וינסטון צ'רצ'יל. ממשלת הספרד-הלבן האנטי-ציוני נפלה. במקומה על-תה לשלטון ממשלה שממעת כל חכרית הבריתו חגיגית משך שנים ארוכות לתחום את שער הארץ לעליה יהודית.

ההמשך נכנס להיסטוריה: המחתרת הי-לוחמת הפסיקה את פעולותיה, הישוב כולו חיכה לשינוי המכריע במדיניות הבריטית. השינוי לא בא. הממשלה החדשה המשיכה בדיוק באותו קו לפיו פעלה הממשלה הקודמת, המחתרת חידשו את הפעולות, מאבק הישוב הגיע לשיאו. המיבצר האחרון של השלטון השנוא בירושלים נקרא על שמו של שר הלייבור החשוב ביותר — "בחיגראד".

**כמה אלפי יהודים.** אותם שהקשיבו בשבוע שעבר לתוצאות הבחירות בארצות-הברית (ראה בעולם) החליטו מראש שהא-זכה לא תלכוד אותם שנית ברשתה. מבחינה מעשית תפסה ממשלת אמריקה את מקומה של ממשלת בריטניה, ושינוי גדול בהרכב הקונגרס יכול היה לבשר שינוי במדיניות כלפי ישראל. אולם רוב רובם של תושבי ישראל למדו בינתיים ששינוי בפרלמנט אין פירושו, בהכרח, שינוי במדיניות.

בכל זאת שיחקה הנקודה היהודית תפקיד לא מבוטל בבחירות ארצות-הברית. בחדשים האחרונים התעוררו יהודי אמריקה יותר מאשר בכל תקופה אחרת מאז מלחמת-העצמאות הישראלית, יצאו חוצץ נגד זיון אר-צות'ערבר.

התצפית! הגרמנים לא עמדו על דיקדוקי נימוסים. בשבילם היה אז חשוב מכל לטקל את חש-בון-הוועדות עם העם היהודי, כדי לסלול את דרכם חזרה למשפחת העמים התרבו-תיים. הסכם השילומים נחתם, קיום בנאמנות על-ידי הגרמנים. אולם ישראל לא נתנה כמעט דריסת-רגל לגרמני, לא הרשתה לאניה גר-מנית להגיע לחופיה.

**המלצה בכיס.** אולם מאז השתנה הרבה בעולם. גרמניה חזרה לא רק למשפחת עמי-התרבות, אלא אפילו הפכה למעצמה גדולה. החודש ביקר קונראד אדנאור באמריקה, קצר יותר תשואות מאשר וינסטון צ'רצ'יל, האיש שהתייצב בשעתו כמעט יחידי מול המבול הנאצי.

שוב לא היתה שום המרצה לגרמנים לקיים את הסכם השילומים, לשלם את ארוחת-הצהריים של ישראל, פרט לאחת: לזכות בהכרה דיפלומטית שלמה מצד ישראל, להת-בסס בשוק שלה, לכבוש בירה נוספת במר-חב. היא לא השאירה שום ספק שזו דרי-שה. נציגי חברת השילומים אמרו את אשר פחדו משרד-החוץ להגיד: יש להכיר בגר-מניה, לתת לציר מוסמך שלה לנוסף את הדגל השחור-אדום-זהוב בירושלים, לתת ל-אוניותיה לעגון במל חיפה. (העולם הזה 890)

משרד החוץ הבין את ההמשך הבלתי-נמנע, אולם החליט להאכיל אותו, כמו רעל מסיכן מנות קטנות, כדי להרגיל את הקיבה הישראלית לטעם. השבוע בלע הציבור היש-ראלי מנה גדולה חדשה. ממשטס בלוד ירדה קבוצת אנשים בעלי הבעת-פנים ארית, וב-ראשם ראש-עיריית דיסלדורף (שנשא בכיסו המלצה מיוחדת של עתון יהודי גרמני, שאישר את דאגתו ליהודים בעבר) כדי להש-תתף בועידה בינלאומית לעניני ביטוח. שרתית

המשלחת הגרמנית בוועידת הביטוח במזון הנשיא

הקיבה מתרגלת במנות קטנות



הבטחון דאגו לשלום האזרחים, העלימו את מקום כינוס הוועידה (מלון הנשיא, ירושלים), נעצו מבטים חודרניים בכל נכנס ויוצא.

אולם שום דבר לא קרה. רובו הגדול של הציבור הישראלי התרגל מזמן למת-שבה שאין טעם רב לירוק בפני אומה המ-סלקת לפי שעה במידה רבה את חשבונות-המחיה שלו.

בטחון

מותו של רחמים

בשעה שרוב אזרחי ישראל עוסקים ב-עיסוקיהם הרגילים, מתחשמים אל תקריות גבול כאל חלק בלתי-נמנעים של קריאת ה-עתון היומי, עוסקים כמה אלפי ישראלים במלחמה מתמדת, בלתי-פוסקת, על הגבול. זוהי מלחמה זעירה, שלרוב אינה חודרת כלל אל החדשות. אולם למעורבים בה, היא דומה לכל מלחמה אחרת, על סבלותיה ויסוריה, גילוי הגבורה ומתח הסכנה. פרט להבדל אחד: החייל החותר מן-רמקרה הזאת אינו זוכה לשום הערכה מיוחדת, נראה בדיוק ככל לובש מדים אחרי שבילה יום ליד שולחן-הכתיבה. אמנם, ישנו הרקע האדום לסמל צה"ל, המציין את חייל חיל-הרגלים, אולם, התלונן לא מכבר חייל בעתון חטיבתי, "בעיר לא יור-עים מה זה רקע אדום. הם רואים גיבוי-קום עם נעלים חזאיות ובגדים יפים, חוש-בים שהם חיילים, ואלינו בכלל לא מבי-טים!"

**תפקיד שכותבים עדיין.** את אחת הפעולות האופייניות של חיל-הרגלים, ב-

לפחות בשלוש מדינות — ניויורק, פני-סילבניה וקאליפורניה — יש לקולות היהר-דיים משקל רב. דוקא בהן הוכרעו הפעם הבחירות ברוב זעיר של קולות. קולותיהם של כמה אלפי יהודים, שהתרגנו על הממ-שלה, יכלו לקבוע הרבה.

בניוירוק, בעלת שני מיליון היהודים, נבחר הדמוקרט איברל הארימן, מיליונר ואיש-סודו של פראנקלין רוזבלט לשעבר, ברוב של עשרת אלפים קולות בלבד. אחרי שהפך את עיניו ישראל לאחד מעמודי-התחך של מצעו. באותה מדינה עצמה נבחר למשרת התובע הכללי דוקה רפובליקאי — דוקה מנצח רפובליקאי בודד זה היה יהודי.

שום שינוי מכריע לא יחול. אולם יש להניח כי למחרת הבחירות עסקו מתכנני המפלגה הרפובליקאית בענין חדש בשאלת ישראל — כי באמריקה, ארץ הבחירות הנצ-חית, כבר החלה השבוע המערכה לקראת בחירת הנשיא בעוד שנתיים. קשה להניח כי בשנתיים אלה תחזור פרשה מעליבה כמו היריקה בפני ישראל בשעת ביקורו של משה דיין (העולם הזה 873).

יחסי-חוץ

אזרחים וגרמניה

בשום פרשה אחרת לא גילה משרד-החוץ הישראלי פחות אומץ-לב אזרחי מאשר בפר-שת היחסים עם גרמניה. כשרצתה הממשלה כי הכנסת תאשר את הסכם, על אף נקיפת מצפון מצד ח"כים רבים, הבטיחה: "לא יהיו יחסים דיפלומטיים. נקבל חזרה את ה-גולה מידי השוודים, אך לא נסעד איתם ארו-

**היכון להלאמת חברת המים.** מקורות. משה שרת, המעונין להוכיח במפלגתו את כשרונו הפוליטי והמשתדל על כן לשמור על שלמות הממשלה עד קרוב לבחירות, מצדד בצעד זה כפיצוי לציונים-הכלליים, הרואים את עצמם מקופחים בשטחים ובים אחרים, בעיקר בקשר למס ההכנסה.

**בקרוב הצ"כ עצמם טרם נפלה הכרעה סופית ביחס לאפשרות פרישתם מן הקואליציה.** טענת המצדדים: מפא"י יכולה למרר בחדשים הקרובים באמצעות מס ההכנסה את חייהם של המוני בוחרי הצ"כ, כגון בעלי מקצועות חפשיים, בעלי-מלאכה וסוחרים קטנים, כדי ליצור בקרבם הרגשה ש"הציונים-הכלליים לא עזרו כלום". לעומת זאת סבורים המתנגדים שעל הצ"כ לשמור על עמדותיהם, שיהיו חשובים שבנתיים במערכת ובחירות.

**ההתנגדות בקרב אנשי הצ"כ לפרישת מפלגתם מן הקואליציה תרמה עקב הלחץ המוגבר של נציבות מס-הכנסה על הוגי העסקים והמסחר.** פקידים בכירים של האוצר כבר יעצו לסוחרים להימנע משביתתם בשבט שער, הזהירו אותם שאם ישביתו, יוחל בגביית סכומי מס דמיוניים על רווחים דמיוניים של כמה מראשי הסוחרים בארץ: שר האוצר יודע כי הציבור לא יתנגד לגביית מס-הכנסה מרווחים גוולים. הערכה ראשונה כבר הונעה בימים אלה לאחד מגדולי הסוחרים בתלאביב. התשלום הנדרש: רבע מיליון ל" לשנת-כספים אחת.

**אם אתה עובד שכיר, תוכל לצפות לתיקונים ניכרים בשכר היסוד שלך** בהסכמים הקולקטיביים לשנת 1955. שינוי זה יהיה תוצאה ישירה של התקרבות מועדי-הבחירות ודצונם של המוסדות המרכזיים של הסתדרות העובדים הבאה לחסל את מרד עסקני האיגוד המקצועי.

**משרד הפנים לא ימסר כממשלה הבאה לירי הצ"כ,** אם תמלא הנהגת מפא"י את דרישת אנשיה המספלים ברשויות המקומיות. תיק שו"הפנים יוצע מן הסתם לראש-עיריית חיפה, אבא חושי, אך אין סיכויים שהוא יקבל את ההצעה.

**השגרירות הסובייטית בישראל תלך בעקבות יתר הנציגויות הדיפלומטיות,** תשכור, זו הפעם הראשונה, עובדים ישראליים-מקומיים. סיבת צעד זה: הוראות שנתקבלו ממוסקבה להרחיב את שירותי-ההסברה הסובייטיים בישראל.

**לא מן הנמנע כי יפרוץ סכסוך בין התאחדות האיכרים ומשרד החקלאות:** האיכרים טוענים כי אנשי משרד החקלאות, הנתונים להשפעת הסתדרות העובדים, מחבלים במיכון החקלאי, מסרבים להגביר את ייבוא המכונות החקלאיות, משום שהדבר עשוי ל" הגדיל את מספר המובטלים עוד לפני הבחירות.

**ייתכן כי בזמן הקרוב ביותר יחולו שיפורים נוספים בתחבורה הציבורית,** ה-בינעירונית. הפעלת הרכבת החדשה לחיפה כמתחזרה רציני גרמה מיד ל-דיונים דחופים של אנשי-אשד. אחד השיפורים המוצעים: הרחבת שירותי-התחבורה לחיפה על-ידי הקמת תח-



נות-אוטובוסים בינעירוניות בצפון תלאביב, ומתג, יפו ומרכז-העיר.

**הביטוח הרפואי הלאומי יכנס לתוקפו בשנת 1956,** אם יישארו הצ"כ עד אז שותפים לשלטון. אולם אין פירושו של דבר כי-קופת-חולים ההסתדרותית תחוסל: ההסדר המוצע הוא כי תמורת תשלום קטן, נוסף על התשלום שייגבה מכל אזרח, יוכל כל אדם להמשיך את חברותו גם בהסתדרות וגם בקופת-חולים. אנשי ההסתדרות מאמינים כי רבים יבכרו דרך זו, היות ואין להניח כי בעשר השנים הראשונות לקיומם יוכלו שירותי-הבריאות הממלכתיים להגיע לרמה הרפואית ולרמת הצידוד והתקן של קופת-חולים.

**בקיץ הבא יחסרו ירקות רבים בסל-המזון שלך:** למעלה מ-75% מכלל האדמות החקלאיות בישראל לא ייזרשו בירקות, ינוצלו לצרכי גידול-ייצוא וגידולים תעשייתיים מסויימים, בעיקר כותנה, בטטות ובוטנים.

**אם אתה חובב מוסיקה, תוכל ליהנות בקרוב מקונצרטים של התזמורת הפילהרמונית במחירים עממיים.** התזמורת עומדת לערוך קונצרטים אלה, לאחר שנוכחה כי הקהל, הסובל ממחסור במזומנים, נרתע מפני המחירים הגבוהים, טרב השנה לפדות מאות כרטיסי-מינוי. תוכנית הקונצרטים העממיים תהיה התוכנית הרגילה בשינויים קלים. רק במקרה של הופעת מוסיקאים אורחים, יהיה מחיר הכרטיסים בלתי-עממי.

**היחסים בין "הבימה" וההתאטרון הקאמרי הולכים ומחריפים.** לאחר התקפת אנשי הבימה על במאי הקאמרי יוסף מילוא, לרגל פעילותו בפאריס, נוצר עתה מצב בו מסרבים שני המוסדות להכיר בסידורים אדמיניסטרטיביים הדדיים, כולל תיאום מועדי הצגות-הבכורה. הדוגמה האחרונה: הצגות-הבכורה של המרד על הקיץ והאיש שבא לסעוד נקבעו לאותו ערב, למרות ששני הצדדים ידעו על כך מראש.

**ייתכן כי בקרוב יוקם בישראל אירגון של, בעדי בתי-קולנוע לעתיד,** שיסתרה בהתאחדות בעלי בתי-הקולנוע הקיימת: ההתאחדות הנוכחית מונעת, לדברי החדשים, הקמת בתי-קולנוע חדשים בערים הגדולות, ביחוד בירושלים. בין השאר לוחצים חברי-ההתאחדות על סוכני חברות הסרטים השונות שלא להיכנס להסכמים עם הבעלים החדשים ולא לספק להם את הזכויות לצידוד החדש, אשר שייך, במקרים רבים, לחברות.